

Bryssel den 1 december 2017
(OR. en)

15057/17

Interinstitutionella ärenden:

2016/0131 (COD)
2016/0132 (COD)
2016/0133 (COD)
2016/0222 (COD)
2016/0223 (COD)
2016/0224 (COD)
2016/0225 (COD)

ASILE 95
ASIM 131
CSC 282
EURODAC 46
ENFOPOL 580
RELEX 1040
CODEC 1934

NOT

från: Ordförandeskapet

till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Komm. dok. nr: 8715/1/16 REV 1 ASILE 11 CODEC 613
11318/1/16 REV 1 ASILE 28 CODEC 1078
11316/16 ASILE 26 CODEC 1076 + ADD 1
11317/16 ASILE 27 CODEC 1077 + ADD 1 + ADD 2
8765/1/16 REV 1 ASILE 13 EURODAC 3 ENFOPOL 132 CODEC 630
8742/16 ASILE 12 CODEC 619
11313/16 ASIM 107 RELEX 650 COMIX 534 CODEC 1073

Ärende:

Reformering av det gemensamma europeiska asylsystemet och vidarebosättning

- a) Dublinförordningen: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandssmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (omarbetning) (första behandlingen)
- b) Direktivet om mottagningsvillkor: Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd (omarbetning) (första behandlingen)
- c) Skyddsgrundsförordningen: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om normer för när tredjelandssmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet och om ändring av rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandssmedborgares ställning (första behandlingen)
- d) Asylförfarandeförordningen: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU (första behandlingen)
- e) Eurodacförordningen: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Eurodac för jämförelse av fingeravtryck för en effektiv tillämpning av [förordning (EU) nr 604/2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandssmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat], för identifiering av tredjelandssmedborgare eller statslösa personer som vistas olagligt, och för när medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter och Europol begär jämförelser med Eurodacuppgifter för brottsbekämpande ändamål (omarbetning)
- f) Förordningen om EU:s asylbyrå: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska unionens asylbyrå och om upphävande av förordning (EU) nr 439/2010 (första behandlingen)
- g) Förordningen om en ram för vidarebosättning: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en unionsram för vidarebosättning och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 516/2014 (första behandlingen)
- = Lägesrapport
-

I. INLEDNING

Den 4 maj 2016 och den 13 juli 2016 lade kommissionen fram sju lagstiftningsförslag som syftar till att reformera det gemensamma europeiska asylsystemet. Detta paket innefattade en omarbetning av Dublinförordningen och Eurodacförordningen, ett förslag till förordning om inrättande av Europeiska unionens asylbyrå, ett förslag till förordning om upprättande av ett gemensamt förfarande i EU, ett förslag till skyddsgrundsförordning, en omarbetning av direktivet om mottagningsvillkor samt ett förslag till förordning om inrättande av en unionsram för vidarebosättning.

Det estniska ordförandeskapet har gått vidare med den behandling av ovannämnda förslag som inleddes under det nederländska ordförandeskapet och fortsatte under det slovakiska och det maltesiska ordförandeskapet. Föreliggande lägesrapport bygger på den tidigare rapport som lades fram för rådet den 13 oktober och som återges i dokument 12802/17.

II. DUBLINFÖRORDNINGEN

Efter upprepade begäranden från Europeiska rådet om att framsteg ska göras med EU:s asylpolitik och på grundval på de framsteg som gjorts under det maltesiska ordförandeskapet har det estniska ordförandeskapet fortsatt diskussionerna för att man ska kunna nå fram till en överenskommelse som går den rätta medelvägen mellan ansvar och solidaritet och som garanterar motståndskraft mot framtida kriser. I de bilaterala kontakterna med delegationerna har det estniska ordförandeskapet försökt att konsolidera enigheten om de mer stabila punkter där samförstånd råder samt i möjligaste mån försöka komma överens i de frågor där man hittills inte har kunnat komma fram till en kompromisslösning.

Konsultationerna inriktades bl.a. på de detaljerade aspekterna av de viktigaste solidaritetsåtgärderna (t.ex. tröskeln för aktivering av solidaritetsåtgärderna, det övergripande taket för tilldelningar samt tilldelningspoolens sammansättning), vilka kan införas då en medlemsstats asylsystem utsätts för ett betydande migrationstryck.

Det maltesiska ordförandeskapets övergripande slutsats är fortfarande att det förväntas att man för det reformerade gemensamma europeiska asylsystemet finner den rätta medelvägen mellan ansvar och solidaritet. Vidare måste medlemsstaterna genomföra regelverket fullt ut. Systemet måste vara effektivt, varvid man bör undvika pullfaktorer och motverka sekundära förflyttningar, och det bör leverera reell och effektiv solidaritet när den behövs och i den form som den behövs, särskilt när en medlemsstat utsätts för ett oproportionellt migrationstryck.

Det fanns vidare ett brett stöd bland medlemsstaterna för det faktum att solidaritets- och ansvarskomponenterna bör ses i ett större sammanhang. Migrations- och asylpolitikens interna och externa komponenter måste komplettera varandra för att man ska kunna förhindra en kris på grund av ett massivt inflöde av tredjelandsmedborgare eller statslösa personer till EU:s medlemsstater. EU:s asyl- och återvändandeförfaranden måste vara snabba och effektiva, särskilt när personer kommer från säkra tredjeländer eller har uppenbart ogrundade ansökningar, t.ex. när de kommer från säkra ursprungsländer. Vidare är effektiva återvändanden inte bara en del av ett fungerande migrationshanteringssystem utan även en nyckelfaktor för en trovärdig kommunikation med potentiella migranter som inte är i behov av internationellt skydd och står i begrepp att företa sig farliga resor över Medelhavet.

Såsom anges i dess slutsatser av den 19 oktober 2017¹ har Europeiska rådet för avsikt att återkomma till denna fråga vid mötet i december och kommer att försöka nå konsensus under första halvåret 2018.

¹ EUCO 14/17.

III. DIREKTIVET OM MOTTAGNINGSVILLKOR

Förslaget om omarbetning av direktivet om mottagningsvillkor behandlades ursprungligen av arbetsgruppen för asyl, och sedan juli i år av RIF-råden. Ordförandeskapet har lagt fram kompromissförslag avseende de mest kontroversiella frågorna, i synnerhet bestämmelserna om åtgärder som syftar till att förhindra sekundära förflyttningar, inbegripet anvisning av bosättningsort, tillträde till arbetsmarknaden samt inskränkning och indragning av materiella mottagningsvillkor, liksom bestämmelserna om ensamkommande barn. Denna strategi har visat sig vara framgångsrik och vid mötet i Coreper den 29 november 2017 förelåg ett brett stöd för att ge ordförandeskapet i uppdrag att inleda förhandlingarna med Europaparlamentet. Det första trepartsmötet kommer att äga rum den 12 december 2017.

IV. SKYDDSGRUNDSFÖRORDNINGEN

Vid mötet i Coreper den 19 juli 2017 erhöll det estniska ordförandeskapet ett partiellt mandat för förhandlingar med Europaparlamentet. Den 29 november 2017 enades Coreper, nästintill enhälligt, om att utvidga mandatet till att inbegripa definitionen av *familjemedlemmar*. De bestämmelser som innehåller korshänvisningar till andra förslag i paketet om det gemensamma europeiska asylsystemet ingår för närvarande inte i mandatet. En ny bilaga med diverse information som ska ges till personer som beviljats internationellt skydd behöver diskuteras ytterligare i rådets förberedande organ och ingår därför inte i mandatet ännu. Det estniska ordförandeskapet kommer att fortsätta sina ansträngningar att nå en överenskommelse om denna bilaga.

Förhandlingarna med Europaparlamentet inleddes i september 2017. Än så länge har tre trepartsmöten ägt rum, och flera tekniska möten har hållits däremellan. Ett fjärde trepartsmöte planeras till den 12 december. Under de första diskussionerna uppmärksammades bland annat följande känsliga frågor: tillnärmningen av de två statusarna (flyktingstatus och status som subsidiärt skyddsbehövande), giltighetstiden för uppehållstillstånd, det interna skyddsalternativet och tillämpningen av detta, den obligatoriska omprövningen av beviljad status och möjligheten för en person som har beviljats internationellt skydd att stanna kvar på medlemsstatens territorium i tre månader efter det att statusen har återkallats på grund av upphörande ("anståndsperiod"). När det gäller dessa aspekter ligger rådets och Europaparlamentets ståndpunkter långt ifrån varandra. Därför har förhandlingarna gått långsammare än förväntat och inga konkreta kompromisser har uppnåtts i de viktigaste frågorna.

Ordförandeskapets mål är att gå vidare med diskussionerna med Europaparlamentet så långt som möjligt före utgången av dess mandatperiod. Diskussionerna kommer dock att behöva fortsätta under det bulgariska ordförandeskapet.

V. FÖRORDNINGEN OM ASYLFÖRFARANDEN

Det estniska ordförandeskapet slutförde första behandlingen av hela förslaget till förordning om asylförfaranden i början av september. En andra behandlingsomgång vid vilken arbetsgruppen för asyl diskuterade ordförandeskapets kompromissförslag avslutades i början av december.

I juni 2017 gav Europeiska rådet ett tydligt mandat till rådet att anpassa kommissionens förslag om förordningen om asylförfaranden till de faktiska kraven i Genèvekonventionen och EU:s primärrätt vad avser begreppet säkert tredjeland. I syfte att fastställa det bästa sättet att fullgöra detta mandat ordnade ordförandeskapet en riktlinjedebatt om denna fråga i Scifa den 28 september 2017. De flesta medlemsstaterna ansåg att bestämmelserna om säkra länder i ordförandeskapets utkast till kompromissförslag i allmänhet stämde överens med mandatet. Ytterligare diskussioner i frågan krävs dock för att uppnå fullständig enighet.

VI. EURODACFÖRORDNINGEN

De interinstitutionella förhandlingarna om omarbetningen av Eurodacförordningen inleddes i september 2017 på grundval av det utvidgade mandat som Coreper enades om den 15 juni 2017 och omröstningen i utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor den 30 maj 2017. Hittills har tre trepartsmöten ägt rum och ytterligare två planeras före utgången av det nuvarande ordförandeskapet. Samtidigt som medlagstiftarna har kunnat komma överens om de flesta av bestämmelserna i den omarbetade förordningen har rådet och Europaparlamentet fortfarande skilda uppfattningar om hur länge asylsökandes uppgifter får lagras. Förhandlingarna om bestämmelserna om konsekvenserna av bristande efterlevnad av skyldigheten att lämna biometriska uppgifter har också visat sig svåra. De kvarstående frågorna kommer att diskuteras ytterligare och om möjligt kommer man att enas vid de kommande trepartsmötena den 5 och 12 december. Dessutom hoppas ordförandeskapet, i syfte att fullgöra mandatet för förhandlingarna med Europaparlamentet om införandet av uppgifter om vidarebosatta personer i Eurodac, lägga fram de relevanta ändringarna för Coreper för godkännande före utgången av sin mandatperiod.

VII. FÖRORDNINGEN OM EUROPEISKA UNIONENS ASYLBYRÅ

Efter rådets överenskommelse om en partiell allmän riktlinje den 20 december 2016 inledde det maltesiska ordförandeskapet i januari 2017 förhandlingar med Europaparlamentet. Som ett resultat av en rad tekniska möten och trepartsmöten nådde det maltesiska ordförandeskapet en överenskommelse om den normativa delen av texten vid trepartsmötet den 28 juni. Det estniska ordförandeskapet har fortsatt arbetet på teknisk nivå i syfte att anpassa skälen till texten i den normativa delen av förslaget, och det har kommit överens med Europaparlamentet i frågan. Den 6 december kommer Coreper att uppmanas att bekräfta den överenskommelse som nåtts med Europaparlamentet om hela förslaget, inklusive skälen, dock exklusive texten inom hakparentes där det hänvisas till andra förslag om det gemensamma europeiska asylsystemet.

VIII. VIDAREBOSÄTTNINGSFÖRORDNINGEN

RIF-råden har under det estniska ordförandeskapet fortsatt diskussionerna om förordningen om ramen för vidarebosättning och behandlade utkast till kompromissförslag den 18 september, 3 oktober och 7 november. Den 15 november gav Coreper det estniska ordförandeskapet ett enhälligt mandat att inleda förhandlingarna med Europaparlamentet.

I kommissionens förslag föreskrevs endast vidarebosättning som huvudinstrument för mottagande av tredjelandsmedborgare och statslösa personer i behov av internationellt skydd. I den överenskomna texten till mandatet för förhandlingarna med Europaparlamentet beaktas de flesta av medlemsstaternas farhågor, och den är flexiblare eftersom den även inbegriper humanitärt mottagande. Med hänsyn till de farhågor som då och då tagits upp av vissa delegationer återspeglas det faktum att vidarebosättning ska vara frivillig tydligt i texten.

Ett första treparsmöte med Europaparlamentet kommer att äga rum den 13 december. Det bulgariska ordförandeskapet kommer att fortsätta förhandlingarna i detta ärende under det första halvåret 2018.

IX. SLUTSATS

Coreper och rådet uppmanas att notera denna lägesrapport.
